

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. oktober 2009
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2009-150-1344
Dok.: LBN43433

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1241 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. september 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Brian Mikkelsen

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1241 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren under henvisning til forlydender om, at politiet vil benytte sig af såkaldt præventive anholdelser i forbindelse med klimatopmødet, redegøre for de beføjelser, som ligger i politiloven om præventive anholdelser, og herunder give eksempler på tilfælde, hvor det er muligt for politiet at anvende disse?”

Svar:

Det følger af politilovens § 5, stk. 1, at politiet har til opgave at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

Med henblik på at afværge fare kan politiet i medfør af politilovens § 5, stk. 2, foretage indgreb over for den eller de personer, der giver anledning til faren. Politiet kan i den forbindelse bl.a. udstede påbud, besigtige en persons legeme samt undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, i den pågældendes besiddelse, når vedkommende formodes at være i besiddelse af genstande bestemt til at forstyrre den offentlige orden eller bestemt til at udgøre fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed. Politiet kan i den forbindelse endvidere fratage personer genstande af den pågældende art.

Såfremt disse midler ikke findes tilstrækkelige til at afværge faren, kan politiet i medfør af politilovens § 5, stk. 3, om nødvendigt frihedsberøve den eller dem, der giver anledning til faren (en såkaldt ”præventiv anholdelse”). Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 6 timer.

Det fremgår af forarbejderne til politiloven, at begrebet ”forstyrrelse af den offentlige orden” f.eks. omfatter gadeuorden, værtshusuorden, uanstændig adfærd, støjende adfærd og krænkelser af fællesgoder som monumenter og lign. Forstyrrelse af den offentlige orden vil endvidere kunne være f.eks. slagsmål, blåafbrænding, uroligheder i tilknytning til fodboldkampe, fysiske blokader, husbesættelser, høj musik på offentligt sted eller fra en ejendom, skrigen og råben, tuden med sirener mv. Hensynet til myndighedsudøvelse kan ligeledes være omfattet af begrebet. Politiet vil i alle tilfælde skulle foretage en konkret afvejning af, om navnlig ordenshensyn er så tungtvejende, at der bør gribes ind over for en konkret forstyrrelse.

Herudover regulerer politilovens § 8 politiets indgreb over for forsamlingsdeltagere, som i en forsamling under åben himmel giver anledning til fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed. Betydelige forstyrrelser kan efter omstændighederne omfatte brug af sirener, kast med genstande mod bygninger eller skilte samt beskadigelser af beplantninger på veje eller anlæg. Politilovens § 8, stk. 3-5, indeholder en ikke udtømmende angivelse af de indgreb, som politiet kan foretage for at afværge den ovennævnte fare. De indgreb, der kan foretages over for forsamlingsdeltagere, svarer til de indgreb, der kan foretages efter den almindelige bestemmelse om afværgelse af fare for orden og sikkerhed, jf. politilovens § 5, stk. 2-4, og vil således efter omstændighederne også kunne bestå i præventive anholdelser.